

Toespraak dodenherdenking 4 mei 2021 in Pijnacker en Nootdorp

Dit jaar is het zesenzeventig jaar geleden dat Nederland werd bevrijd. In Nederland zijn we er aan gewend geraakt in vrijheid te leven. Een heel klein gedeelte van de huidige Nederlandse bevolking heeft de oorlog meegemaakt, en een nog kleiner deel bewust, en daarom is het zo belangrijk de geschiedenis te blijven vertellen aan nieuwe generaties.

Dat vrijheid niet vanzelfsprekend is lezen we elke dag in de media en zien we op de televisie. Oorlogsgeweld, onderdrukking en stromen vluchtelingen die op zoek zijn naar een menswaardig bestaan zien we elke dag in onze huiskamer voorbij komen. Daarom is het belangrijk de herinnering levend te houden en de verhalen te vertellen, door te geven.

Inmiddels leven we al 76 jaar in vrijheid. Maar wat is vrijheid eigenlijk?

In vrijheid leven betekent ook de ander de vrijheid geven om zijn of haar leven vrij te kunnen leiden, het betekent respect voor de cultuur en de mening van anderen. Dat zou er ook toe moeten leiden dat stevige politieke meningsverschillen gepaard gaan met respect en tolerantie voor diegenen waarmee men van mening verschilt. Het recht geeft niet op voorhand een antwoord op de vraag in hoeverre we moeten toelaten dat iedereen alles vrij kan zeggen, ook als die uitingen tot discriminatie en uitsluiting leiden.

Hoe kun je de herinnering levend houden?

Door concrete verhalen te vertellen, boeken te schrijven en films te maken om zo van generatie op generatie door te geven wat oorlog en onderdrukking inhouden. Het dagboek van Anne Frank wordt nog steeds wereldwijd gelezen en nog steeds komen er nieuwe publicaties uit.

Verhalen bijvoorbeeld over de bombardementen op Rotterdam en andere steden, de oorlogssituatie hier in onze gemeente, de hongerwinter, de dwangarbeid in Zuidoost-Azië, het verzet tegen de Duitse overheersing, de ontberingen in de Duitse concentratiekampen en de Japanse interneringskampen.

Dat zijn we verplicht aan onze voorouders die de gruwelen van geweld, onderdrukking en vervolging zelf hebben meegemaakt.

Deze verhalen hebben ook tot doel meer zicht te krijgen op de structuren die leiden tot de uitschakeling van rechtsstaat en democratie, en tot het verdwijnen van tolerantie en respect.

Daarom komen wij ieder jaar op 4 mei weer bij elkaar om degenen te herdenken die zijn omgekomen tijdens de Tweede Wereldoorlog: de militairen, de verzetsstrijders en de gewone burgers. Ook staan we stil bij hen die zijn omgekomen bij vredesmissies en gevochten hebben voor de vrijheid elders in de wereld.

Herdenken op 4 mei betekent: het verleden zien als een opdracht.

Er is door velen een groot offer gebracht voor onze vrijheid.
Het is goed om hier met elkaar bij stil te staan.